

INTERVIEW Debuutroman en soloalbum van bluesgitarist Johnny Laporte

'Indonesië bestaat uit verhalen'

Muziek liefhebbers kennen Johnny Laporte als gitarist van Barrelhouse en Oscar Benton. Deze week debuteert de in Haarlem-Noord opgegroeide Hoofddorper met zowel een vuistdikke roman als een soloalbum. Een interview over Indische wortels, zwijg-cultuur en passie voor muziek.

Peter Bruyn
 stadredactie@haarlemsdagblad.nl

Hoofddorp ■ „Ik had mij nog nooit eerder aan schrijven gewaagd”, zegt de nu 71-jarige Laporte die voor de burgerlijke stand John Rijken heet. „Maar toen ik een jaar of tien geleden met vervroegd pensioen ging, was het alsof er een spons werd leeg geknepen. Alle verhalen en indrukken die ik tientallen jaren had opgezogen, kwamen er uit. Eerst op een paar platen die ik met Oscar Benton maakte en vervolgens dit boek en dit album.”

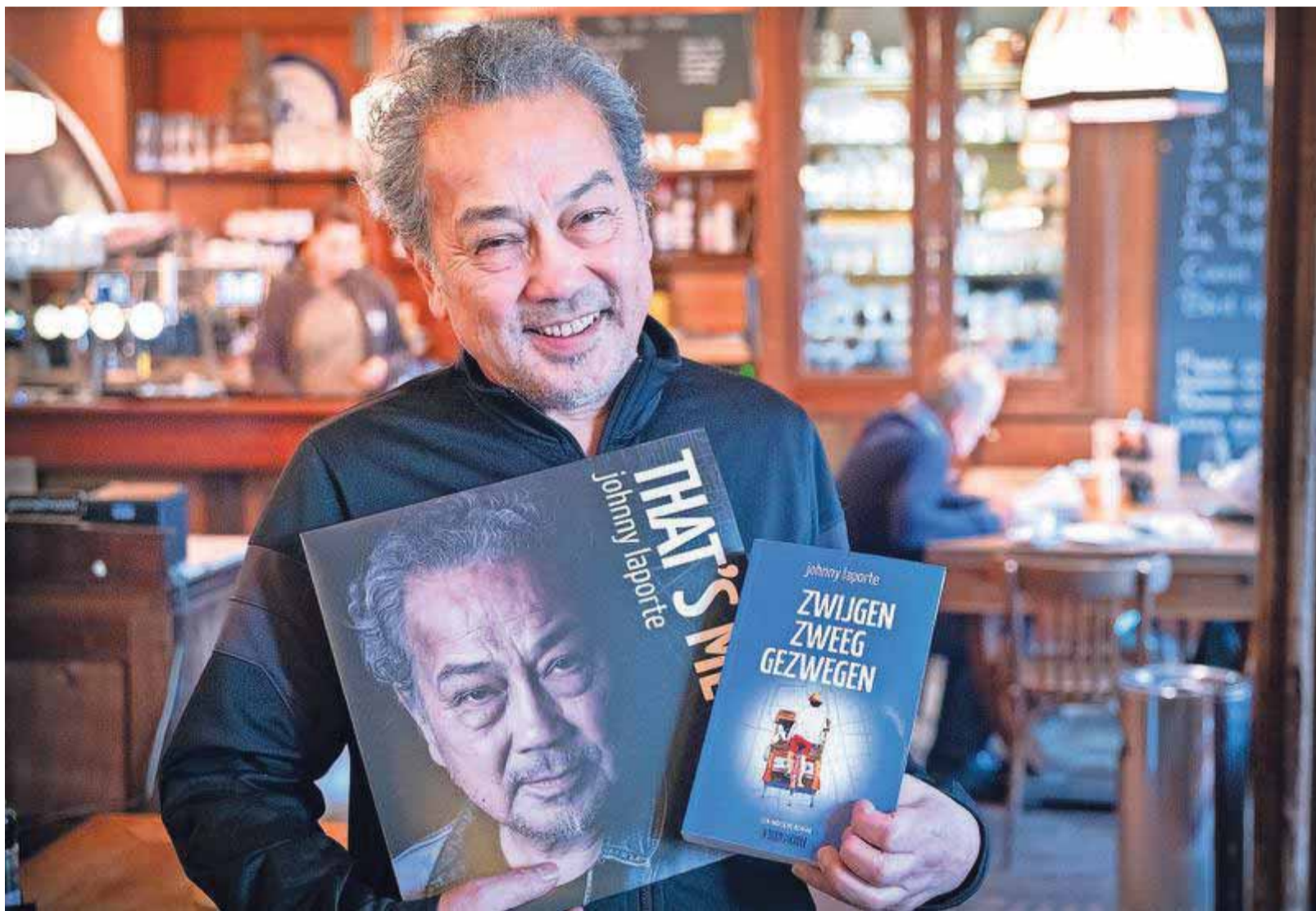
Hij speelt inmiddels een halve eeuw 'leadguitar' bij Barrelhouse, misschien wel de beste bluesgroep van Nederland, die onlangs aankondigde er in 2024 een punt achter te zetten. Daarnaast was hij nauw betrokken bij de comeback van Oscar Benton. De in 2020 overleden Haarlemse blueszanger schitterde in de nadagen van zijn carrière nog in grote zalen en op festivals in onder meer Rusland, Turkije en Roemenië.

Maar daarna maakte Laporte tijd voor zijn bijna vijfhonderd bladzijden omvattende literaire debuut 'Zwijgen zweeg gezwezen': een Indische familiekroniek die overgaat in een Italiaanse maffiathriller, waar doorheen ook nog een Oedipus-verwijzing sijpelt. Een labyrint aan verhaallijnen en intriges die naarmate het boek vordert steeds fantastischer worden.

De boektitel verwoordt het overkoepelende thema: het alom aanwezige 'zwijgen'. Laporte heeft het zelfs over het 'Indische zwijgen'. „Maar dat was geen vooropgezet plan. Zo werkt dat niet bij mij. Tijdens de pandemie klapte ik gewoon om een uur of tien 's avonds mijn laptop open en begon te tikken. De verhalen kwamen vanzelf. Je hebt wat dat betreft natuurlijk wel wat bagage als je zeventig bent.”

„Over dat zwijgen heb ik veel nagedacht. Ik kende het ook uit ons eigen gezin. Voor veel Indische Nederlanders die in de jaren veertig en vijftig naar Holland kwamen geldt dat ze hier een warme ontvangst verwachtten. Maar dat was zelden het geval. Dat gold ook voor mijn ouders. Ze hadden oorlog en geweld in Indië overleefd, waren getraumatiseerd, maar zwegen daarover. Praten over het verleden was taboe. Ze wilden zich zo snel mogelijk aanpassen. Vooral mijn moeder.”

John, in 1952 geboren in Medan op Sumatra, komt in 1958 met zijn ouders, broers en zus naar Nederland.

„Mijn moeder vond dat ik met een fatsoenlijke baan aan mijn toekomst moest werken.”

FOTO'S UNITED PHOTOS/ PAUL VREEKER

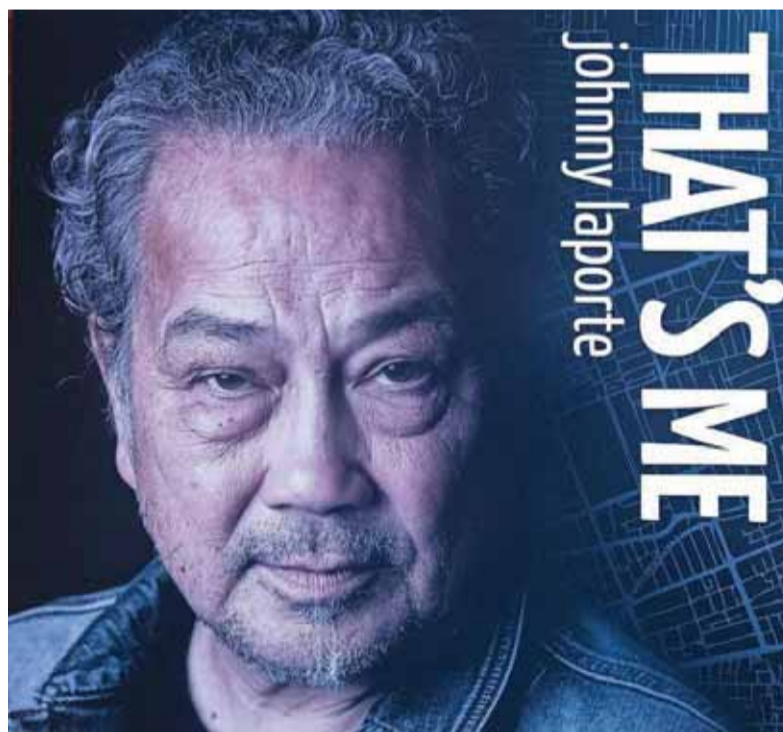
„
 Ik klapte om
 een uur of tien 's
 avonds mijn
 MacBook open
 en begon te
 tikken

Naar Haarlem-Noord, waar hij zijn jeugd doorbrengt. Vader overlijdt na twee jaar. Hij kan niet tegen het Nederlandse klimaat. „Mijn moeder voedde ons op. Wilde dat wij het goed zouden hebben hier. Maar geen verhalen over vroeger. Nooit. Die hoorde ik wel van een tante. Daar heb ik ook heel veel aan ontleend voor dit boek.”

John The Revelator

Hij heeft al heel jong pianoles, maar kiest als tiener voor de gitaar, net als zijn drie jaar oudere broer Guus die eerst bij de Haarlemse band John The Revelator en vervolgens bij de Oscar Benton Blues Band speelt. In 1971 wordt 'Johnny', zoals hij vanaf dat moment heet, ook door Benton ingelijfd. Als de zanger in 1974 voor een popcarrière kiest gaat de rest van de groep met zangeres Tineke Schoemaker verder als Barrelhouse.

Niettemin speelt muziek slechts een bescheiden rol in Laporte's roman, zoals het ook tevergeefs zoeken is naar Laporte's eigen 'alter ego'. „Ja, het is echt fictie. Al zijn er

Johnny's debuutalbum, dat zowel op CD als op LP verschijnt.

in de details wel degelijk parallellen te vinden met mijn leven.” Hij noemt de zwemangst van één van de personages. En dan is er nog de Wasenaarse pastoor Van Rijn. Niet toevallig draagt de geestelijke in de Petrus en Paulusparochie in Haarlem Noord, waar de auteur in de vroege jaren zestig opgroeit en godvruchtig de Heilige Mis bezoekt, dezelfde naam.

Uiteraard spookt ook de 'goena-goen', de Indische magie, door het boek. „Mijn moeder wilde het daar nooit over hebben, maar mijn tante vertelde die verhalen graag. Ik smulde daarvan. Indonesië bestaat uit

verhalen...” Het zowel op LP als op CD verschenen album 'That's me', dat gelijk met de roman verschijnt, maakte Laporte helemaal in zijn eentje. Hij speelde gitaar, piano, bas, programmeerde drumpartijen en zong. Een dozijn bluesnummers, op twee na allemaal zelf geschreven. Enkele herinneren aan The Rolling Stones rond 1969 – met zang van Keith Richards. Andere aan de onweerstaanbare 'groove' van J.J. Cale.

„Ik koos er heel bewust voor om er geen andere muzikanten bij te halen. Dan had het allemaal veel langer geduurd. Nee, ook geen zangers of zangeressen. Dat had ik mij zo

i Boek en album

Het boek 'Zwijgen zweeg gezwezen' verschijnt zaterdag 18 november bij Uitgeverij In de Knipscheer. Het album 'That's me' verschijnt diezelfde dag bij Sounds Haarlem Likes Vinyl.

voorgenomen en hield mij daaraan. De plaat staat ook los van 'Zwijgen zweeg gezwezen'. Het is zeker geen soundtrack bij het boek of zo, al zijn sommige teksten wel door het boek geïnspireerd.”

Balans

John Rijken, alias Johnny Laporte, heeft nimmer serieus overwogen om beroepsmuzikant te worden. „Nee, nooit. Dat kwam door m'n moeder. Die vond dat ik met een fatsoenlijke baan aan mijn toekomst moest werken. 'Muzikant' was maar niets. Ik heb altijd op kantoor gewerkt. Achteraf een mooie balans, al betekende het wel dat ik in geen van de twee echt carrière kon maken. Op kantoor niet en in de muziek evenmin. Maar spijt heb ik niet. Als ik terugkijk begrijp ik nauwelijks hoe ik al die eindjes bij elkaar gehouden heb: Overdag werken, drie avonden in de week spelen en dan ook nog een gezin. Maar goed, je maakt veel mee, dat sla je op en dat komt er dan weer uit in een boek als 'Zwijgen zweeg gezwezen'.”